

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. apríla 2016 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obžalovaného **R. D.**, pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného R. D., vedená na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 1T/81/2014, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

V trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 1T/81/2014 je obžalovaný R. D. trestne stíhaný pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.

Obžalovaný R. D. podaním zo 17. marca 2016 vzniesol námietku zaujatosti voči sudcovi JUDr. Ivanovi Pavlovičovi a všetkým sudcom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom. Podaním z 29. marca 2016 navrhol odňať vec Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom a prikázať ju Okresnému súdu Piešťany, pretože trestného činu, ktorý mu je kladený za vinu, sa dopustil 1. mája 2013 v meste Piešťany.

Z jeho prvej námietky vyplýva tiež, že sa od svojho menovca R. D. 16. marca 2016 dozvedel, že sudca JUDr. Pavlovič je voči osobe obžalovaného zaujatý,

na jeho adresu na rôznych pojednávaniach v iných trestných veciach uvádzal urážky, že sa snaží oddialiť merito rozhodnutia, že sa nevyhne explicitnému trestu a že mu nikto nepomôže. Poukázal na to, že u sudcu JUDr. Ivana Pavloviča sa vedie trestná agenda voči menovcovi R. D., ktorý pochádza z Nového Mesta nad Váhom, a vyjadril sa na verejnom zasadnutí, že mu zavarí, mal sa nepriamo vyhrázať, že čo si predstavuje, keď oddiaľuje rozhodnutie súdu. Na základe týchto dôkazov podal na JUDr. Pavloviča a celý Okresný súd Nové Mesto nad Váhom žalobu na ochranu osobnosti Okresnému súdu Bratislava a preto žiada odňatie veci tomuto súdu a jej prikázanie Okresnému súdu Trnava, kde sa vedú jeho trestné veci.

Na základe tohto návrhu predseda senátu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom JUDr. Ivan Pavlovič predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky opakovaný návrh obžalovaného R. D. spoločne s vyjadreniami dotknutých sudcov Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom.

Z vyjadrení všetkých prítomných sudcov Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktorí sa vyjadrili k návrhu obžalovaného R. D. vyplynulo, že obžalovaného nepoznajú a necítia sa byť vo veci zaujatí. Predseda senátu JUDr. Ivan Pavlovič sa vyjadril, že tvrdenia obžalovaného R. D. považuje za subjektívne a vymyslené, zamerané na oddialenie meritórneho rozhodnutia vo veci. Za fiktívne považuje jeho tvrdenie o inej osobe menom D., ktorý mu mal oznámiť tvrdenia, ktoré sú obsahom námietok obžalovaného. Voči rovnomennej osobe obžalovaného bola vedená na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom jedna trestná vec, ale on osobne obžalovaného nepozná. Doposiaľ nemá informáciu ani o údajnej žalobe na ochranu osobnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade predloženého návrhu a po preskúmaní predloženého spisového materiálu zistil, že v prejednávanej veci nie sú splnené zákonné podmienky na odňatie veci vedenej pod sp. zn. 1T/81/2014 Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom a jej prikázanie Okresnému súdu Trnava alebo Piešťany - inému súdu toho istého druhu a stupňa.

V zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Osobitným dôvodom delegácie je vylúčenie všetkých sudcov toho istého súdu, ktorý by bol inak príslušný na rozhodnutie o obžalobe podanej na obžalovaného R. D..

Inštitút odňatia a prikázania veci v zmysle citovaného zákonného ustanovenia znamená prelomenie ústavnej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) a je výnimočným opatrením. Možno ho aplikovať iba vtedy, ak pre takýto postup existujú dôležité dôvody. Dôležitosť dôvodu pre aplikovanie tohto výnimočného opatrenia na zmenu miestnej príslušnosti súdu, musí byť porovnateľná s významom ústavného princípu neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi.

Obžalovaný R. D. už podaním z 20. septembra 2015 vzniesol námietku zaujatosti voči sudcovi JUDr. Ivanovi Pavlovičovi a všetkým sudcom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, poukazujúc na blízke rodinné vzťahy JUDr. Ivana Pavloviča k sudcovi krajského súdu a všeobecné potvrdzovanie rozhodnutí Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom Krajským súdom v Trenčíne.

V súčasnosti zaujatosť uvedeného sudcu a všetkých sudcov Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom vyvodzuje z údajných výrokov sudcu JUDr. Ivana Pavloviča na adresu obžalovaného v iných trestných veciach vedených proti menovcovi D..

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce tento postup vo vzájomnej súvislosti. A pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991 číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky, s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

Pre zákonnú zmenu príslušností súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak

závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti vecí zákonnému sudcovi.

Všeobecnú námietku zaujatosti sudcov príslušného súdu možno považovať za návrh na odňatie a prikázanie veci. Za dôležitý dôvod v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba podľa ustálenej súdnej praxe považovať aj zistenie takých skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu vrátane predsedu a podpredsedu z rozhodovania.

Z ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Podľa ustálenej súdnej praxe sa pomerom k prejednávanej veci v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. rozumie napr., že sudca, resp. v citovanom ustanovení iný uvedený orgán alebo jemu blízka osoba, boli poškodení prejednanou trestnou činnosťou. Pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že sudca, resp. ďalší subjekt, o ktorého vylúčenie by malo ísť, je k osobám vymenovaným v § 31 ods. 1 Tr. por. v pomere príbuzenskom, švagrovskom, v pomere druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých sa úkon priamo týka, sú najmä strany trestného konania.

Takýto vzťah sudcov Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, či už k veci alebo k osobám, ktorých sa úkon trestného konania priamo týka, preukázaný nebol a ani sudcovia tohto súdu ho vo svojich vyjadreniach k návrhu obžalovaného nepotvrdili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval za dôvod pre vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom ani údajné nikým nepotvrdené výroky a žaloby na ochranu osobnosti, ktoré voči sudcom uvedeného súdu mal obžalovaný R. D. podať.

Obžalovaný nielenže nepredložil korešpondenciu, ktorú mu mal zaslať jeho menovec, ale ani žiadnym iným overiteľným spôsobom nepredložil dôkaz o svojich tvrdeniach vrátane dôkazu, či dôkazov o podaných žalobách na ochranu osobnosti, ktoré by samy osebe neboli oným dôležitým dôvodom na vylúčenie všetkých sudcov toho istého súdu z prerokúvania konkrétnej trestnej veci.

Najvyšší súd o opakovanej námietke zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom rozhodoval napriek ustanoveniu § 31 ods. 3, veta druhá Tr. por., podľa ktorého o návrhu strany, ktorý je založený na tých istých dôvodoch, pre ktorý už bolo rozhodnuté, sa nekoná, pretože námietka zaujatosti voči sudcovi JUDr. Ivanovi Pavlovičovi a sudcom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom nebola založená na tých istých dôvodoch, pre ktorý už bolo rozhodnuté uznesením sp. zn. 2 Ndt 22/2015 z 27. októbra 2015.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o návrhu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 19. apríla 2016

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Peter Paluda

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová